

"Sahabeler yalnız suret-i insaniyede Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâmı görüp, bazan mu'cizesiz olarak, öyle bir iman getirmişler ki..." Bu manada sahabelerden örnek vererek cümleyi izah eder misiniz?

Sahabenin tamamı Peygamber Efendimiz (asm)'in bütün ahvalini görerek iman etmiyorlar. Bazen onun simasını görüp iman edenler olduğu gibi, bazen bir tek mucizesi ile iman edenler de oluyor. Bazılarının iman etmesi uzun bir zaman da alabiliyor.

Peygamber Efendimiz (asm)'in suretini görüp iman eden sahabe Abdullah İbn-i Selâm (ra)'dır. Üstadımız Abdullah İbn-i Selâm (ra)'ın iman etmesinden şu şekilde bahsediyor:

"Şimdi, şu zâtın delâil-i sıdkı ve berâhin-i nübüvveti, yalnız mucizâtına münhasır değildir. Belki, ehl-i dikkat için, hemen umum harekâtı ve ef'âli, ahval ve akvâli, ahlâk ve etvârı, sîret ve sureti, sıdkını ve ciddiyetini ispat eder."

"Hattâ, meşhur ulema-i Benî İsrailiyeden Abdullah ibni Selâm gibi pek çok zatlar, yalnız o Zât-ı Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâmın simasını görmekle, '*Şu simada yalan yok; şu yüzde hile olamaz.*' * diyerek imana gelmişler."(1)

Abdullah bin Selâm'ın hayatının dönüm noktası olan İslam'a girişi çok ibretlidir. Kendisi hadiseyi şöyle anlatır:

"Resûlullah(a.s.m.)'ın peygamberliğini duyduğum zaman çok sevindim! Çünkü onun ismini, sıfatlarını ve geleceği zamanı bilirdim, beklerdim. Fakat buna rağmen sükût ettim. Kuba'ya geldiğini bir adam bana sevinçle haber verdi. O anda hurma ağacının başında idim. Halam Hâlîde bint-i Hâris ağacın altında idi. Haberi duyar duymaz '**Allahü ekber!**' diyerek tekbir getirdim. Halam tekbiri duyunca, '*Kaybolası! Yemin ederim ki, Mûsâ bin İmrân'ın geldiğini duysaydın, bundan daha çok sevinemezdin.*' dedi. Ben de, '**Ey halacığım, yemin ederim ki, o, Mûsâ bin İmrân'ın kardeşidir. Mûsâ'nın gönderildiği hakikatle o da gönderilmiştir.**' dedim. Halam bu defa yumuşak bir tavırla, '*Kardeşimin oğlu, bizim kıyamete yakın geleceğini tekrarlayıp durduğumuz peygamber bu mu yoksa?*' deyince ben, '**Evet, emin olunuz, budur.**' dedim.

Abdullah bin Selâm bu haberi alır almaz doğruca Resûlullah'a koşar. Medine'ye

girecek olan Resûlullah'ı karşılamak için toplanmış halkın arasına girer. Resûlullah Efendimizi görünce kendisini tutamarak **"Vallahi bu simada yalan olmaz!"**[\[2\]](#) diye haykırır.

Resûlullah Efendimiz (a.s.m.) kendisine, **"Sen Abdullah bin Selâm mısınız?"** diye sorar. Abdullah *"Evet."* deyince, Resûlullah Efendimiz (a.s.m.) **"Yaklaş."** buyurur. Ve şunu sorar:

"Ey Abdullah, Allah için söyle. Tevrat'ta vasıflarıma rastladın mı?"

Abdullah bu suale karşı başka bir soru sorar:

"Allah'ın vasıflarını söyler misiniz?"

Resûlullah (a.s.m.) biraz bekledikten sonra Cenâb-ı Hak **İhlâs Sûresi**'ni vahyeder:

"De ki: 'O Allah birdir. O, Allah'tır, Samed'dir; her şey O'na muhtaçtır, O ise hiçbir şeye muhtaç değildir. O, doğurmamış ve doğurulmamıştır. Hiçbir şey O'na eş ve denk değildir.'"

Bu ayetleri duyan Abdullah bin Selâm, Müslüman olmaktan kendini alamaz ve şöyle der:

"Evet, yâ Resûlallah, doğru söylüyorsun. Şehadet ederim ki Allah'tan başka ilah yoktur ve sen O'nun Resûlüsün." [\[3\]](#)

Abdullah bin Selâm, İslam nuruyla müşerref olduktan sonra ailesini teker teker İslam'a davet etti. Onların da İslam'a girmelerine vesile oldu. Halası Hâlîde de (r.a.) bu nurlu müminler halkasına girdi.

Abdullah bin Selâm'ın İslam'a girmesi Yahudileri kızdırdı. Daha önce onu büyük ve rehber tanırlarken, İslam'a girdiğini duyunca tam aksini söylemekten çekinmediler. Nitekim bir defasında Resûlullah Efendimiz (a.s.m.) evinde, Abdullah bin Selâm'ın gıyabında, Yahudilere onu nasıl tanıdıklarını sorar. Müslüman olduğunu henüz duymayan Yahudiler, onun hakkında çok senakâr sözler söylerler. Bu konuşma üzerine Abdullah bin Selâm gizlendiği yerden çıkar ve şöyle seslenir:

"Ey Yahudi topluluğu, Allah'tan korkun! Size gelen bu hakikati kabul edin. Yemin ederim ki, bu zatın Allah'ın Peygamber'i olduğunu bilirsiniz. Elinizdeki Tevrat'ta hem ismini hem de

vasıflarını bulursunuz. Ben şahadet ederim ki o, Allah'ın Resûl'üdür. Ona iman ettim, onu tasdik ettim ve onu tanıdım..."

Ondan hiç beklemedikleri bu sözleri duyan Yahudiler, bu defa daha önce söylediklerinin tam aksine olarak Abdullah bin Selâm'ı itham ederler. Abdullah bin Selâm Resûlullah'a dönerek, "*Yâ Resûlallah, Yahudi milletinin yalancı, iftiracı, zalim ve gaddar bir millet olduğunu söylemedim mi?*" der.[4]

Abdullah bin Selâm'ın faziletine Kur'ân-ı Kerim'in iki âyet-i kerimesiyle şahadet ettiği, müfessirler tarafından ifade edilmektedir. Her iki ayette de Allah onu müşriklere karşı şahit göstermektedir. Bunlardan birisinde şöyle buyrulur:

"İsrailoğullarından bir şahit de bunun benzerini görüp inandığı hâlde, siz yine büyüklük taslamışsanız, haksızlık etmiş olmaz mısınız?"[5]

Tefsirlerde, "*İsrailoğullarından bir şahit*"le, Abdullah bin Selâm'ın kastedildiği bildirilmektedir.[6]

Onun faziletini gösteren Muâz bin Cebel'in şahadeti de çok ibretlidir. Bu şahadet, "yedi Abdullah" arasına girebilmesinin bir sırrını ifade etmesi bakımından mühimdir. Zeyd bin Umeyre (r.a.) rivayet ediyor:

"Hz. Muâz ölüm döşeğine düştüğü zaman ona, '*Ey Ebâ Abdurrahman, bize vasiyet eder misiniz?*' diye ricada bulunur. Hz. Muâz'ı isteği üzerine oturtur. **Şöyle der:**

'İlim ve iman yerindedir. Onları arayan bulur. İlimi dört kişiden öğreniniz: Ebû'd-Derdâ, Selmân-ı Fârisî, Abdullah bin Mes'ud ve Abdullah bin Selâm... Zira Resûlullah'ın şöyle buyurduğunu duydum: '**Abdullah bin Selâm, cennette 10'un onuncusudur.**'"[7]

Yahudilerin bir defasında Tevrat'taki recim âyetini Resûlullah'tan saklamaları karşısında Resûlullah'a bizzat bildirerek yalanlarını ortaya çıkaran[8] Abdullah bin Selâm, Hz. Osman'ı öldürmek isteyenlere karşı çıktı. Hz. Osman şehit edilirse kıyamete kadar katl ve savaşların Müslümanlar arasında devam edeceğini bildirdi.

Hz. Abdullah, Hicrî 43 tarihinde vefat etti.

Dipnotlar:

* *Tirmizî, Kıyâme:42; İbni Mâce, İkame:174, Et'ime: 1; Dârîmî, Salât: 156; İsti'zân: 4; Müsned, 5:451.*

[2] *Sîre, 2: 164.*

[3] *Tefsir-i İbni Kesîr, 2: 521.*

[4] *Sîre, 2: 164.*

[5] *Ra'd Sûresi, 43; Ahkaf Sûresi, 10.*

[6] *Tefsîr-i İbni Kesîr, 4: 156.*

[7] *Üsdü'l-Gàbe 3: 177; Tabakât, 2: 353.*

[8] *Sîre, 2: 215.*